

Raadsvoorstel Inzake landelijke autorisatie GBA-V voor Zuidoost Brabant

Inleiding

De gemeenten in de regio Zuidoost Brabant (ZOB) werken samen aan de uitvoering van de leerplicht- en RMC-taken (RMC staat voor Regionale Meld- en Coördinatie functie voortijdig schoolverlaten). Uitgangspunten bij de samenwerking zijn 'één school één leerplichtambtenaar' en een uniforme werkwijze voor 21 gemeenten.

Een belangrijke voorwaarde voor deze effectieve en efficiënte werkwijze (leerlingen worden ononderbroken gevolgd tot hun drie-en-twintigste jaar) is het gebruik kunnen maken van een centrale leerlingenregistratie (CLR).

De wettelijke eis voor het verkrijgen van autorisatie voor het landelijke Gemeentelijke Basisadministratie-Verstrekkingen regiem (GBA-V) is dat de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van taken bij een buitengemeentelijk bestuursorgaan moet liggen. Om deze reden zijn de leerplicht- en RMC-taken in 2010 bij de toenmalige gemeenschappelijke regeling (GR) Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE), later MRE, ondergebracht. Begin 2016 constateerde de Rijksdienst voor Identiteits Gegevens (RvIG) dat deze constructie niet voldeed aan de wettelijke eisen. Het is namelijk niet voldoende dat een GR alleen de administratieve taken uit de Leerplicht- en RMC-wet uitvoert, maar de colleges van de verantwoordelijke gemeenten dienen de uitvoering én de bevoegdheden van leerplicht en RMC over te dragen aan een buitengemeentelijk bestuursorgaan.

Het gaat in de onderhavige situatie om uitvoerende taken. De MRE richt zich op strategische samenwerking op het terrein van economie, mobiliteit en ruimte. Het dagelijks bestuur MRE heeft expliciet besloten deze taak niet langer onderdeel te willen laten zijn van haar takenpakket.

De portefeuillehouders onderwijs van ZOB hebben vervolgens diverse opties overwogen:

- Inbedding van de leerplicht- en RMC-taken bij de GR GGD Brabant Zuidoost
- Inbedding van de leerplicht- en RMC-taken bij een zelfstandige nieuw op te richten organisatie (gemeenschappelijke regeling of bedrijfsvoerings-organisatie)
- Inbedding van de leerplicht- en RMC-taken bij een centrumgemeente

Probleemstelling

Onder welk buitengemeentelijk orgaan kan de huidige regionale en uniforme werkwijze op het terrein van bestrijden schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten worden ondergebracht zodat de landelijke autorisatie GBA-Verstrekkingen behouden blijft?

Oplossing

Na zorgvuldige afweging hebben de 21 portefeuillehouders besloten om de optie GGD verder uit te laten werken.¹ Inmiddels heeft het bestuur van de GGD te kennen gegeven deze verantwoordelijkheid op zich te willen nemen.

De taken en bevoegdheden uit de Leerplicht- en RMC-wet worden gedelegeerd aan het dagelijks bestuur van de GGD. Bij de GGD wordt de bestuurscommissie Bestrijding schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten ingesteld, die de bewuste taken vervolgens krijgt overgedragen van het dagelijks bestuur. In de bestuurscommissie nemen de wethouders onderwijs van de 21 gemeenten zitting. Via een extern mandaat legt de bestuurscommissie tot slot de feitelijke uitvoering van de taken en bevoegdheden neer bij de leerplichtambtenaren en RMC-loopbaanbegeleiders (uitvoerders) van de afzonderlijke gemeenten. Er ontstaan op die manier geen rechtspositionele gevolgen voor de uitvoerders, deze blijven in dienst van de eigen gemeente.

- Wettelijke taak
- Kerntaak gekoppeld aan het werkprogramma van het college
- Onvermijdelijk

Doelstelling

De landelijke autorisatie GBA-V wordt voor de regio Zuidoost Brabant behouden door de wettelijke taken ten behoeve van het bestrijden van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten onder te brengen bij de GR GGD en daarmee de regionale uniforme samenwerking op het terrein van de Leerplicht- en RMC-wet te continueren.

Het realiseren van deze doelstelling leidt tot het volgende voorstel over de te nemen besluiten door uw raad.

Voorstel

De raad besluit:

1. Het college toestemming te verlenen om de gemeenschappelijke regeling GGD te wijzigen conform bijgevoegd wijzigingsbesluit;
2. In te stemmen met het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling van de MRE;
3. Aan het algemeen bestuur van de GGD kenbaar te maken geen wensen en bedenkingen te hebben inzake het instellen van een bestuurscommissie Bestrijding schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten, waarvan samenstelling, werkwijze en bevoegdheden zijn vastgelegd in de bijgevoegde concept-verordening.

Argumenten

1.1 Centrale toegang tot landelijke GBA-V is voorwaarde voor regionale samenwerking

Om regionaal en uniform te kunnen werken is het noodzakelijk dat leerplichtambtenaren en RMC-loopbaanbegeleiders kunnen beschikken over gegevens van leerlingen, die uit een andere gemeente in de regio afkomstig zijn. Daarvoor moeten zij toegang hebben

¹ De optie Inbedding bij een centrumgemeente viel meteen af omdat dit in strijd was met de wettelijke bepaling "delegatie aan een buitengemeentelijk orgaan"

tot de bevolkingsgegevens van die betreffende gemeente. Een centrale toegang tot de landelijke GBA-V is noodzakelijk om leerling gegevens over gemeentegrenzen heen te kunnen delen.

1.2 Delegatie van leerplicht- en RMC-taken aan GGD is RvIG-proof

De RvIG heeft als eis voor die centrale toegang gesteld, dat de taken waarvoor die toegang wordt gebruikt, in handen gelegd worden van een buiten gemeentelijk bestuursorgaan. De voorgestelde oplossing is door de RvIG getoetst.

1.3 Leerplicht- en RMC-taken worden bij een bestaande GR ondergebracht

De keuze om aan te sluiten bij een bestaande organisatie levert een aantal voordelen op: (1) alle gemeenten nemen reeds deel in de GR GGD (2) het onderbrengen van nieuwe taken bij de GR GGD is budget neutraal (3) de huidige praktijk wordt gecontinueerd; de betrokken medewerkers blijven in dienst van de eigen gemeente, werken samen in de regio en hanteren een uniforme werkwijze ('één school één leerplichtambtenaar'). Wij benadrukken dat deze keuze is gemaakt omdat dit de meest praktische oplossing biedt voor een door de rijksoverheid geconstateerd juridisch probleem.

1.4 GR GGD is een collegeregeling daarom is college bevoegd

De bevoegdheid om in te stemmen met de wijziging van de tekst van de gemeenschappelijke regeling GGD ligt bij het college omdat het hier om een zogenaamde collegeregeling gaat. Wel dient het college toestemming aan de raad te vragen alvorens het met de wijziging instemt (en het dagelijks bestuur van de GGD machtigt om wijzigingen in de tekst en toelichting door te voeren).

2.1 GR MRE is een gemengde regeling daarom zijn raad en college bevoegd

Colleges en raden van de regiogemeenten nemen deel in de GR MRE. De wijziging van deze gemeenschappelijke regeling is daardoor een bevoegdheid van beide bestuursorganen. Concreet betekent dit dat zowel het college als de raad dienen in te stemmen met de gewijzigde tekst van de gemeenschappelijke regeling.

3.1 Bestuurscommissie zorgt voor behoud zeggenschap wethouders onderwijs

Met de inrichting van een bestuurscommissie bij de GGD worden de taken van leerplicht en RMC in een afgeschermd bestuurlijke en financiële omgeving ondergebracht. Op deze wijze krijgen de wethouders onderwijs volledige zeggenschap over deze taken. Ook is er binnen het nieuwe construct sprake van twee verschillende financieringssysteematieken. De taken volksgezondheid worden bekostigd uit een bijdrage aan de GR GGD op basis van het aantal inwoners per gemeente. De gemeentelijke bijdrage in de kosten van de CLR wordt op basis van aantallen leerlingen tussen 5 en 23 jaar berekend.

Kanttekeningen

1.1 Een gemeente stemt niet in met delegatie leerplicht/RMC-taken aan GGD

Indien een gemeente niet instemt met dit voorstel dan zal dit in de GR van de GGD expliciet opgenomen moeten worden. De RvIG heeft al aangegeven dat de huidige aansluiting van de betreffende gemeente dan per direct wordt ingetrokken en de afzonderlijke autorisatie weer wordt geactiveerd. Dit betekent dat de betreffende gemeente niet meer aangesloten is op het huidige regionale leerlingen registratiesysteem (CLR).

De gemeente kan vervolgens een eigen applicatie aanschaffen en (functioneel) beheer organiseren of de afdeling I&B van de gemeente Eindhoven vragen een eigen omgeving te creëren in het leerlingenregistratiesysteem. In beide gevallen is de huidige regionale samenwerking (werkwijze één school – één leerplichtambtenaar) niet meer mogelijk.

1.2 Beleidsvrijheid gemeenten en inrichting taken kunnen in geding komen

Door delegatie wordt de verantwoordelijkheid voor uitvoering van bevoegdheden, die de colleges toekomen op grond van de Leerplicht- en RMC-wet, overgedragen aan de GGD. Maar dat wil niet zeggen dat de colleges geen mogelijkheid meer hebben om lokaal invulling te geven aan de uitvoering van deze wetten. Sowieso houden de wethouders onderwijs al een vinger aan de pols via hun deelname aan de bestuurscommissie. Daarnaast hebben de colleges de mogelijkheid om beleidskeuzen en werkwijzen vast te leggen in gemeentelijke beleidsregels en ambtsinstructies. Beleidsregels kunnen vergeleken worden met instructies, die aan een mandaat verbonden kunnen worden. Zij bieden de mogelijkheid om de couleur locale te laten doorwerken in de taakuitvoering door in dit geval de GGD. Voor de goede orde: op veel vlakken wordt er al regionaal samengewerkt bij de uitvoering van leerplicht- en RMC-taken. Hierbij wordt een grotendeels uniforme werkwijze gehanteerd met ruimte voor lokale inkleuring.

De beleidsregels zijn straks onderwerp van discussie in de bestuurscommissie. U treft ze nog niet bij dit voorstel aan. Na afstemming in de bestuurscommissie worden ze ter besluitvorming aan colleges voorgelegd.

3.1 Bestuurlijke belasting neemt toe door instelling van een bestuurscommissie

Bestuurders komen op dit moment in twee subregio's als portefeuillehouders onderwijs bijeen. Daar zal een gezamenlijk overlegmoment voor ingericht moeten worden. De bestuurlijke drukte is afhankelijk van de vergaderfrequentie. Deze kan op de behoefte worden afgestemd, maar de minimale bijeenroeping zal twee keer per jaar zijn. Dit heeft te maken met de jaarlijkse afstemming over zowel de begroting als de jaarrekening van de GGD.

Financiële consequenties

Geen.

Personele consequenties

Dankzij de mogelijkheid dat de GGD taken en bevoegdheden middels mandaat aan niet ondergeschikten bij de regiogemeenten teruglegt, blijven de leerplichtambtenaren en RMC-loopbaanbegeleiders in dienst van de eigen gemeente. Er treedt geen wijziging op in de functionele en hiërarchische aansturing van de medewerkers. Deze blijft bij de gemeenten waar de medewerker in dienst is. Zo is die ambtenaar straks net zoals nu gehouden de ambtsinstructies van zijn college na te leven.

De arbeidsvoorwaarden van de gemeente waarvoor de medewerker werkzaam is, blijven eveneens van kracht. De medewerkers behouden ook de huidige fysieke werkplek.

Communicatie

Op 9 en 11 mei 2017 zijn informatiebijeenkomsten voor de betrokken medewerkers gehouden. Nagenoeg alle vragen over mogelijke consequenties, die de delegatie van de leerplicht- en RMC-taken aan de GGD zou hebben, zijn beantwoord. De betrokkenen hebben positief gereageerd op de verstrekte informatie.

De wethouders onderwijs regio Zuidoost Brabant en beleidsmedewerkers onderwijs zijn op 24 mei 2017 schriftelijk geïnformeerd.

Evaluatie

De bestuurscommissie Bestrijding schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten zal deze werkwijze in het derde bestuursjaar evalueren. Daarmee sluiten wij aan bij de reguliere cyclus van de GR GGD.

Bijlage(n)

Als bijlage(n) bij dit voorstel behoren:

- b Concept-Wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven en Gemeenschappelijke regeling GGD Brabant Zuidoost
 - b Concept-verordening op de bestuurscommissie Bestrijding schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten
- De bijlagen worden meegestuurd
 De bijlagen liggen ter inzage in de leeskamer

Een ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Eindhoven,

, secretaris.

Herzien Raadsbesluit

De raad van de gemeente Eindhoven;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van BeslisdatumBenW;

gelet op de bepalingen van de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

I Het college toestemming te verlenen om de gemeenschappelijke regeling GGD te wijzigen conform bijgevoegd wijzigingsbesluit;

II de gemeenschappelijke regeling van de Metropoolregio Eindhoven als volgt te wijzigen:

- A. Artikel 4 inzake de taakomschrijving van de Metropoolregio Eindhoven wordt als volgt gewijzigd:

Onder vernummering van het tweede lid, onder e, tot lid 2, onder d, wordt het huidige lid 2, onder d, geschrapt.

- B. Artikel 5 inzake de omschrijving van de bevoegdheden van de Metropoolregio Eindhoven, wordt als volgt gewijzigd:

Onder vernummering van lid 2, onder e, tot lid 2, onder d, wordt het huidige lid 2, onder d, geschrapt.

- C. De Toelichting op de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven als volgt te wijzigen:

Geschrapt wordt de volgende passage in het algemeen gedeelte van de toelichting:

“Als voorbeeld mag verder dienen de positie van de Metropoolregio als Regionaal bureau leerplicht in het kader van toezicht en registratie van kinderen/jongeren tot 22 jaar. Het innemen van die positie heeft te maken met eisen die het Rijk stelt bij het opzetten van een regionale leerlingenregistratie. Toegang tot de Brp (basisregistratie personen)-gegevens dient in die situatie verschaft te worden door een buiten gemeentelijk bestuursorgaan. De taak van de Metropoolregio blijft hier beperkt tot het uitoefenen van rechten in verband met het formele eigendom van de regionale voorziening”.

- III Aan het algemeen bestuur van de GGD kenbaar te maken geen wensen en bedenkingen te hebben inzake het instellen van een bestuurscommissie Bestrijding schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten, waarvan samenstelling,

werkwijze en bevoegdheden zijn vastgelegd in de bijgevoegde concept-verordening.